

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายและไม่กระทำผิดกฎหมายในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดวิธีการ
วิจัยในหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ เด็กและเยาวชนอายุ 12-16 ปี ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

- 1) กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายที่ถูกศาลตัดสินแล้ว และอยู่ในความควบคุม
ดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กรุงเทพมหานคร
- 2) กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่
ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ใช้วิธีคัดเลือกแบบกำหนดลักษณะตัวอย่างไว้ก่อน (Purposive
Sampling) และมีเกณฑ์การคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา

- 1.1 เป็นเด็กชายหญิงที่มีอายุ 12-16 ปี
- 1.2 ได้รับการศึกษาอย่างน้อยระดับประถมศึกษาปีที่ 4
- 1.3 อยู่ในความปกครองดูแลของบิดาและมารดา
- 1.4 บิดามารดามีอายุช่วง 30-60 ปี
- 1.5 มาจากครอบครัวที่มีฐานะระดับต่ำถึงปานกลาง ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้

- บิดามารดามีอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวต่อไปนี้ คือ ข้าราชการ

ไม่เกินระดับ 5 ลูกจ้างประจำ พนักงานองค์การและบริษัท กรรมการ รับจ้าง เกษตรกร
ค้าขายหาบเร่ หรือร้านค้าขนาดเล็ก ช่างฝีมือ ประกอบอาชีพอิสระหรือมิได้ประกอบอาชีพ

- รายได้ครอบครัวไม่เกิน 25,000 บาทต่อเดือน
- บิดามารดาได้รับการศึกษาไม่เกินระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- ขนาดบ้านที่อยู่อาศัย เป็นที่อยู่อาศัยขนาดเล็กอาจจะเป็นของตนเอง

บ้านเช่า อาศัยบ้านคนอื่นอยู่ บ้านพักข้าราชการหรือบริษัท

1.6 ครอบครัวอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์การคัดเลือกออกจากการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 มีความพิการทางด้านร่างกาย หรือมีภาวะการเจ็บป่วยทางกายอย่างรุนแรง เช่น ไข้วสูง หอบเหนื่อย

2.2 มีความผิดปกติทางจิต ได้แก่ โรคจิต ภาวะปัญญาอ่อน และลมชัก เป็นต้น

2.3 ไม่สามารถติดต่อสื่อสารโดยการพูดคุยได้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ผู้วิจัยพยายามที่จะทำให้มีลักษณะคล้ายคลึงกันมากที่สุด โดยการ Matching ในเรื่องเพศ อายุ เขตที่อยู่อาศัย และ Stratum ในเรื่องของช่วงอายุของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้ลักษณะของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายเป็นหลัก

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย คัดเลือกจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายที่ศาลตัดสินคดีแล้ว จากสถานฝึกและอบรมสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ บ้านกรูณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขาและบ้านปราณี ตามลักษณะตัวอย่างที่กำหนดไว้ข้างต้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ในช่วงวันที่ 25 ธันวาคม 2540 จนถึงวันที่ 29 มกราคม 2541 เวลา 09.00 - 15.00 น. ได้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายจำนวน 150 ราย ซึ่งจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร อายุ และเพศ ได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย อายุ และเพศ

เขตที่อยู่อาศัย	จำนวนตามอายุ และเพศ (คน)										
	12 ปี		13 ปี		14 ปี		15 ปี		16 ปี		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. เขตดอนเมือง	-	-	2	-	4	-	7	-	2	-	15
2. เขตพระโขนง	-	1	-	-	3	2	11	3	5	-	25
3. เขตธนบุรี	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	3
4. เขตบางซื่อ	-	-	-	-	1	1	5	2	-	-	9
5. เขตหนองแขม	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
6. เขตบางกอกน้อย	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	4
7. เขตคลองเตย	-	-	-	1	-	-	4	-	1	1	7
8. เขตลาดกระบัง	-	-	-	1	-	-	5	2	-	-	9
9. เขตภาษีเจริญ	-	-	-	1	2	-	4	-	-	-	7
10. เขตสะพานสูง	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
11. เขตจตุจักร	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3
12. เขตลาดพร้าว	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3
13. เขตบางพลัด	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
14. เขตบางเขน	-	-	1	-	1	-	6	2	4	-	14
15. เขตดินแดง	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	5
16. เขตยานนาวา	-	-	1	-	1	1	6	1	-	-	10
17. เขตตลิ่งชัน	-	-	-	-	1	1	2	2	-	1	7
18. เขตสาทร	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	3
19. เขตป้อมปราบฯ	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เขตที่อยู่อาศัย	จำนวนตามอายุ และเพศ (คน)										
	12 ปี		13 ปี		14 ปี		15 ปี		16 ปี		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
20. เขตคลองสาน	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
21. เขตบางขุนเทียน	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	3
22. เขตคลองสามวา	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
23. เขตห้วยขวาง	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3
24. เขตบางนา	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
25. เขตราชบุรีบูรณะ	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
26. เขตพญาไท	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3
27. เขตทุ่งครุ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
28. เขตจอมทอง	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
29. เขตสัมพันธวงศ์	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
30. เขตพระนคร	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
31. เขตบางแค	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
32. เขตบึงกุ่ม	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
รวม	1	2	6	3	17	8	72	19	19	3	150

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 76.67 มีอายุ 15 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ 14 ปี, 16 ปี, 13 ปี และ 12 ปี ตามลำดับ มีเขตที่อยู่อาศัยในเขตพระโขนงมากที่สุด รองลงมาคือดอนเมือง บางเขน บานานาวา บางซื่อ ฯลฯ ตามลำดับ

2. กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย คัดเลือกจากเด็กนักเรียนของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนระดับ ป.1 - ม.3 จำนวน 150 ราย โดย Matching ตามเพศ อายุ และเขตที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายเป็นหลัก ตามสัดส่วนดังกล่าวข้างต้น

โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการเลือกตัวอย่างกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย ดังนี้

ระดับเขต : เลือกเขตแบบเฉพาะเจาะจง โดย match ตามเขตที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย กรณีที่เขตที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ไม่มีตรงกับเขตโรงเรียนของเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย จะใช้เขตที่อยู่ใกล้เคียงแทน

ระดับโรงเรียน : กรณีที่มีโรงเรียนเดียวในเขต เลือกแบบเฉพาะเจาะจงกรณีที่มีโรงเรียนตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป ใช้วิธีการจับสลาก

ระดับชั้นเรียน : เลือกระดับชั้นเรียนแบบเฉพาะเจาะจง โดย match ตามอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย

ระดับห้องเรียน : กรณีที่ชั้นเรียนมีห้องเดียว เลือกแบบเฉพาะเจาะจง กรณีที่ชั้นเรียนหนึ่งมีหลายห้องใช้วิธีการจับสลาก

ระดับตัวนักเรียน : เลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดย match ตามอายุ เพศของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายกรณีที่มีจำนวนมากกว่าที่กำหนดไว้ ใช้วิธีการจับสลาก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย ในช่วงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2541 ถึง 6 มีนาคม 2541 เวลา 09.00-15.00 น. ได้เด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมายจำนวน 150 ราย ซึ่งจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย โรงเรียนที่เป็นตัวแทนเขตอายุและเพศ ได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนของเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำความผิดกฎหมายจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย โรงเรียน
อายุ และเพศ

เขตที่อยู่อาศัย	โรงเรียน (ตัวแทนเขต)	จำนวนตามอายุ และเพศ (คน)										
		12 ปี		13 ปี		14 ปี		15 ปี		16 ปี		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. เขตพระโขนง, บางนา	รุ่งเรืองอุปถัมภ์	-	1	-	-	3	3	12	3	5	-	27
2. เขตดอนเมือง, หลักสี่	การเคหะท่าทราย	-	-	2	-	4	-	7	-	2	-	15
3. เขตบางเขน, สายไหม	วัดหนองใหญ่	-	-	1	-	1	-	6	2	4	-	14
4. เขตราชบุรีบูรณะ, ยานนาวา	รัตนจินะอุทิศ	-	-	1	-	1	2	7	1	-	-	12
5. เขตคลองสาน, ธนบุรี, พระนคร, ป้อมปราบฯ, สัมพันธวงศ์	วัดเศวตฉัตร	-	-	-	1	1	-	2	1	2	1	8
6. เขตบางซื่อ	วัดมณีรัตนการาม	-	-	-	-	1	1	5	2	-	-	9
7. เขตตลิ่งชัน, ทวีวัฒนา	วัดบูรณาวาส	-	-	-	-	1	1	2	2	-	1	7
8. เขตดินแดง, พญาไท	วิสุทธิศ	-	-	-	-	-	-	5	1	2	-	8
9. เขตลาดกระบัง	วัดราชโกษา	-	-	-	1	2	-	4	-	-	-	7
10. เขตหนองแขม, บางแค	วัดราชบุรุษบำรุง	-	-	2	-	-	-	3	-	-	-	5
11. เขตบางกอนน้อย, บางพลัด	วัดมะลิ	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5
12. เขตภาษีเจริญ	วัดคลองหนองใหญ่	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	4
13. เขตห้วยขวาง	ประชาราษฎร์- บำเพ็ญ	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3
14. เขตลาดพร้าว	วัดลาดพร้าว	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3
15. เขตจตุจักร	ประชานิเวศน์	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เขตที่อยู่อาศัย	โรงเรียน (ตัวแทนเขต)	จำนวนตามอายุ และ เพศ (คน)										
		12 ปี		13 ปี		14 ปี		15 ปี		16 ปี		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
16. เขตคลองเตย, ลาดพร้าว	ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	-	1	-	1	1	-	4	1	1	1	10
17. เขตบางขุนเทียน, บางบอน	พระยามนธาตุ- ราชศรีพิจิตร	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	3
18. เขตจอมทอง, ท่งครุ	วัดโพธิ์ทอง	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3
19. เขตคลองสามวา, มีนบุรี	บางชัน	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
20. เขตสะพานสูง, บึงกุ่ม	สามแยก คลองหล่อแหล	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
รวม		1	2	6	3	17	8	72	19	19	3	150

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง เด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมายมีจำนวนที่จำแนกตามเพศ อายุ และ เขตที่อยู่อาศัย เท่ากันกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสอง โดยวิธีการจับคู่ (Matching) ในเรื่องเพศ อายุ และ เขตที่อยู่อาศัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ประวัติครอบครัว ประวัติการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ สำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ส่วนเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดกฎหมายตอบเฉพาะข้อ 1 ถึง 9

ส่วนที่ 2 รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวระหว่างบิดา มารดา และบุตร ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบวัดรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของ หิชนิ เชยจรรยา และ ประทุมฤกษ์กลาง (2531) และ ศิริพร สิริยากุล (2534) จำนวนทั้งหมด 65 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามแนวคิดของนักวิชาการดังนี้

2.1 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดของ McLeod & Chaffee ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1.1 คำถามข้อที่ 1, 7, 9, 10, 11, 12 เป็นคำถามที่ใช้วัดเรื่อง Concept-Orientation

2.1.2 คำถามข้อที่ 2, 3, 4, 5, 6, 8 เป็นคำถามที่ใช้วัดเรื่อง Socio-Orientation

2.2 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดของ David Kantor & William Lehr ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

2.2.1 คำถามข้อที่ 13 - 20 เป็นคำถามที่ใช้วัดเรื่อง Closed Family Communication

2.2.2 คำถามข้อที่ 21 - 27 เป็นคำถามที่ใช้วัดเรื่อง Open Family Communication

2.2.3 คำถามข้อที่ 28 - 33 เป็นคำถามที่ใช้วัดเรื่อง Random Family Communication

2.3 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดของ ศิริพร สิริยากุล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.3.1 คำถามข้อที่ 34, 35, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 53, 54, 59, 60, 62 เป็นคำถามที่ใช้วัด การสื่อสารเชิงบวกในครอบครัว

2.3.2 คำถามข้อที่ 36, 37, 38, 39, 41, 44, 48, 49, 52, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 64 เป็นคำถามที่ใช้วัดการสื่อสารเชิงลบในครอบครัว

เกณฑ์การกำหนดคะแนน

พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว วัดจากความถี่ของพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว ระหว่างบิดา มารดา และบุตร ดังนี้

เป็นประจำ	ได้คะแนน 4
บ่อย ๆ	ได้คะแนน 3
บางครั้ง	ได้คะแนน 2
น้อยครั้ง	ได้คะแนน 1
ไม่เคยเลย	ได้คะแนน 0

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว แบ่งออกเป็นเกณฑ์การแบ่งตามแนวคิดของ McLeod & Chaffee เกณฑ์การแบ่งตามแนวคิดของ David Kantor & William Lehr และเกณฑ์การแบ่งตามแนวคิดของ ศิริพร สิริยากุล ดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนนในการวัดรูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดของ McLeod & Chaffee

การกำหนดคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนได้ดัดแปลงมาจากแนวคิด ในการแบ่งรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว เป็น Socio - Oriented Communication และ Concept - Oriented Communication ซึ่งเป็นคะแนนรวมที่ได้จากการวัดพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวและลักษณะการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งมีการให้คะแนนเป็นช่วง (Interval Scale) จากคะแนน 0 - 4 คะแนน ในคำตอบแต่ละข้อ และนำมารวมเป็นคะแนนรวม โดยความหมายของงานวิจัยนี้ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวจะหมายถึง ลักษณะเด่นชัดหรือการปฏิบัติที่กระทำซ้ำ ๆ ของพฤติกรรมการสื่อสารที่บิดามารดาแสดงต่อบุตร ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวรายละเอียดไว้ในการนิยามศัพท์บทที่ 1 เกณฑ์การแบ่งคะแนน ให้ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นจุดแบ่งคะแนนสูงและคะแนนต่ำเพื่อจำแนกรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. Laissez Faire เป็นการสื่อสารในครอบครัวที่มีคะแนนรวมของการวัดการสื่อสารในครอบครัวแบบ Socio - Orientation และ Concept - Orientation ที่ต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งคู่

2. Protective เป็นการสื่อสารในครอบครัวที่มีคะแนนรวมของการวัดการสื่อสารในครอบครัว แบบ Socio-Orientation สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย แต่คะแนนรวมของการวัดการสื่อสารในครอบครัวแบบ Concept-Orientation ต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย

3. Pluralistic เป็นการสื่อสารในครอบครัวที่มีคะแนนรวมของการวัดการสื่อสารในครอบครัวแบบ Socio - Orientation ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย แต่คะแนนรวมของการวัดการสื่อสารในครอบครัวแบบ Concept-Orientation สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย

4. Consensual เป็นการสื่อสารในครอบครัวที่มีคะแนนของการวัดการสื่อสารในครอบครัวแบบ Socio - Orientation และ Concept - Orientation ที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งคู่

- เกณฑ์การให้คะแนนในการวัดรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดของ David Kantor & William Lehr

การกำหนดคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนได้ดัดแปลงมาจากแนวคิด ในการแบ่งรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวเป็น 3 แบบ คือ Closed Family Communication, Open Family Communication และ Random Family Communication เป็นคำถามในส่วน ของ Closed Family Communication 8 ข้อ Open Family Communication 7 ข้อ และ Random Family Communication 6 ข้อ รวมเป็น 21 ข้อ มีการให้คะแนนเป็นช่วง (Internal Scale) จากคะแนน 0 - 4 คะแนนในแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มารวมกันเป็นส่วน ๆ แต่ละส่วนคือรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแต่ละรูปแบบตามแนวคิดของ David Kantor & William Lehr โดยถือเอาคะแนนรวมการวัดการสื่อสารในครอบครัวที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละรูปแบบเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจว่ามีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวดังกล่าว

- เกณฑ์การให้คะแนนในการวัดรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดของ ศิริพร สิริยากุล

การกำหนดคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนได้ดัดแปลงมาจากแนวคิด ในการแบ่งรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวเป็น 2 แบบ คือ การสื่อสารในครอบครัวเชิงบวก และการสื่อสารในครอบครัวเชิงลบ เป็นคำถามส่วนละ 16 ข้อ มีการให้คะแนนเป็นช่วง (Internal Scale) ช่วงคะแนนตั้งแต่ 0 - 4 คะแนน ในคำตอบแต่ละข้อและนำมารวมเป็นคะแนนรวมในแต่ละส่วน เกณฑ์การแบ่งคะแนนใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นจุดแบ่งคะแนนสูงและคะแนนต่ำ เพื่อจำแนกรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การสื่อสารในครอบครัวแบบที่มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบในปริมาณมาก กล่าวคือ มีลักษณะการสื่อสารในครอบครัวเชิงบวกและเชิงลบที่มีคะแนนรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งคู่

2. การสื่อสารในครอบครัวแบบที่มีเชิงบวกปริมาณมากแต่เชิงลบปริมาณน้อย กล่าวคือ มีลักษณะการสื่อสารในครอบครัวเชิงบวกที่มีคะแนนรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย แต่เชิงลบมีคะแนนรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย

3. การสื่อสารในครอบครัวแบบที่มีเชิงบวกปริมาณน้อยแต่เชิงลบปริมาณมาก กล่าวคือ มีลักษณะการสื่อสารในครอบครัวเชิงบวกที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย แต่เชิงลบมีคะแนนรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย

4. การสื่อสารในครอบครัวแบบที่มีเชิงบวกและเชิงลบในปริมาณน้อย กล่าวคือมีลักษณะการสื่อสารในครอบครัวเชิงบวกและเชิงลบที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งคู่

การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งเป็นจุดตัด (Cut - Off Score) ของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามแนวคิดต่าง ๆ

โดยการนำคะแนนรวมของคำถามที่ใช้วัดรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแต่ละแบบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (300 คน) มาหาค่าคะแนนเฉลี่ยซึ่งได้ผลดังนี้

Concept - Orientation	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 1.7375
Socio - Orientation	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 2.4038
Closed	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 2.1042
Open	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 2.2583
Random	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 1.8012
เชิงบวก (Positive)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 2.5462
เชิงลบ (Negative)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย = 1.6689

การตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยจิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ และนักวิชาการสถาบันประชากรศาสตร์ โดยได้ค่าคะแนนตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) = .86 แล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นนำไปทดสอบกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อเก็บข้อมูลมาตรวจสอบค่าอื่น ๆ ต่อไป

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach'alpha coefficient) ทดสอบความเชื่อมั่นในส่วนของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวได้ดังนี้

- รูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดของ McLeod & Chaffee ได้ = .92
- รูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดของ David Kantor & William Lehr แบ่ง

ออกเป็น

ส่วนเกี่ยวกับ Closed Family Communication ได้ = 0.92

- ส่วนเกี่ยวกับ Open Family Communication ได้ = 0.92
 ส่วนเกี่ยวกับ Random Family Communication ได้ = 0.92
 - รูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดของ คีรีพร สิริยากุล ได้ = 0.92

จากค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว แสดงให้เห็นว่า คำถามแต่ละตอนอยู่ในระดับที่มีความน่าเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยทำหนังสือ แนะนำตัวและขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการกองฝึกและอบรม ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กรุงเทพฯ และอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บ

1. แจกสอบถาม โดยผู้วิจัยชี้แจงจุดประสงค์ ขอความร่วมมือ ควบคุมและให้คำแนะนำ ชี้แจงวิธีตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือสัมภาษณ์ในกรณีของเด็กและเยาวชนมีปัญหาในการอ่าน
2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบ ถ้า ข้อความใดขาดหายไป จะซักถามให้ได้ข้อความจนครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ
3. นำข้อมูลที่ได้มาให้คะแนนแล้วรวมคะแนนเป็นราย ๆ ไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC ในการประมวลผล ข้อมูลและจัดทำกราฟวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงข้อมูลทั่วไป ลักษณะรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายและไม่ผิดกฎหมาย โดยใช้ Unpaired t-test และ ทดสอบความสัมพันธ์ของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว กับการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและ เยาวชน โดยใช้ Chi - square